

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-01-08

Ärende
TN 2020-1581

Handläggare
Fredrik Cavalli-Björkman
08-686 3904
fredrik.cavalli-bjorkman@sl.se

Trafiknämnden
2021-01-26, punkt 12

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Svar på skrivelse angående brister i förstärkningstrafiken (V)

Ärendebeskrivning

Vänsterpartiet har i skrivelse om brister i förstärkningstrafik ställt frågor om förstärknings- och ersättningstrafik och i detta ärende återkommer trafikförvaltningen med förslag till svar på nämnda skrivelse.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande samt skrivelsen från Vänsterpartiet daterad 2020-11-24

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta följande.

1. Skrivelsen anses besvarad.

Förslag och motivering

1. *Vad är förvaltningens policy när det gäller planerad och oplanerad förstärknings- och ersättningstrafik?*

Förstärkningstrafik är i enlighet med uppdragsavtalen något som i bussverksamheten trafikutövaren ansvarar för. Detta innefattar en skyldighet att utföra nödvändiga tillfälliga anpassningar i trafikutbudet genom att sätta in i trafiken ytterligare fordon när så erfordras för att

säkerställa att kapacitet och kvalitetskrav upprätthålls. För mer varaktiga behov av förstärkningar kan trafikförvaltningen beställa sådant utökat trafikutbud.

Generellt används begreppet ersättningstrafik för den spårbundna verksamheten (tunnelbanan, pendeltåg, lokalbanor och spårväg). Vid störningar i trafiken ska effekterna för resenärerna minimeras varvid trafikutövaren ska vidta åtgärder så att resenärerna ska kunna fullfölja sina planerade resor. Ersättningstrafik för spårbunden trafik ska normalt utföras med buss. Även andra sätt som möjliggör för resenärerna att fullfölja sina planerade resor på ett tillfredställande sätt (t.ex. taxi) kan emellertid accepteras. Trafikutövaren ska svara för alla åtgärder som följer av störningar i trafikproduktionen. Om trafikutövaren inte utför ersättningstrafik i egen regi ska trafikutövaren beställa ersättningstrafik från trafikutövare som har erforderliga tillstånd för att utföra denna. Oplanerad ersättningstrafik ska inte bedrivas inom Stockholms miljözon. Vid akut störning och avvikelser inom Stockholms miljözon hänvisas resenärer till den övriga reguljära kollektivtrafiken. Behov av ersättningstrafik som är känd och kan planeras i förväg organiseras enligt förutsättningar givna från trafikförvaltningen. Trafikutövaren ska när trafikförvaltningen så begär planera för ersättningstrafik samt efter beställning genomföra densamma vid planerad trafikavvikelse.

- 2. Vad står det i trafikavtalen angående operatörernas, i fallet med linje 637, Nobinas, skyldighet att köra förstärkningstrafik?*

Trafikavdelningen hanterar elva olika trafikavtal för busstrafik som sinsemellan har olika formulerade krav, men huvudsakligen ingår det i trafikavtalen att trafikutövaren har skyldighet att utföra förstärkningstrafik.

- 3. Tänker förvaltningen vidta någon åtgärd för att komma till rätta med scouternas problem att nyttja linje 637 till och från hållplats Ellans vändplan?*

Trafikområde Norrtälje har stor variation i antalet resenärer beroende på säsong och det är rimligt att ha viss förståelse för att under vissa omständigheter kan förutsättningarna att möta visst resenärsbehov vara svårare.

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-01-08

Ärende
TN 2020-1581

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Trafikförvaltningen har för avsikt att fortsätta dialogen med trafikutövaren kring att hitta en lösning som är hållbar för alla parter.

4. *Vad blir kostnaderna för förvaltningen om de, av de i brevet 120 potentiella resenärerna som inte kommer med, begär ersättning från resegarantin?*

Förseningsersättning är enligt trafikavtalet trafikutövarens ansvar och belastar således inte trafikförvaltningen ekonomiskt.

David Lagneholm
Förvaltningschef

Fredrik Cavalli-Björkman
Chef Trafikavdelningen

SKRIVELSE
2020-11-24

Trafiknämnden

Vänsterpartiet

Angående brister i förstärkningstrafiken

Alla vi förtroendevalda i trafiknämnden har fått ett brev från Ö-chefen på Vässarö, Stockholms Scoutdistrikt. I brevet åskådliggörs de allvarliga problem som uppstår när trafikhuvudmannen SL/TF inte kan garantera tillgängligheten för de tusentals scouter som årligen tar sig till Vässarö, genom att vid behov sätta in förstärkningstrafik. Detta handlar om när SL/TF och operatör dessutom i god tid informerats om att det förväntas en anstormning av resenärer till en viss tur. Konsekvensen blir att många föräldrar inte vågar släppa iväg sina barn då man inte vet om de kommer vare sig fram eller hem igen, medan andra som har möjligheten istället skjutsar barnen med egen bil. Detta är tyvärr ett typexempel på när kollektivtrafiken inte fungerar, det slår mot unga och de med sämre ekonomiska förutsättningar, och det slår mot klimatet och miljön. Det tydliggör vikten av en tillgänglig kollektivtrafik för alla.

Pandemin har också visat hur svårt det har varit att få till en fungerande förstärkningstrafik för att minska trängseln. Från förstärknings- och ersättningstrafik vid olika arbeten eller tillfälliga stopp i tunnelbanan och pendeltåget finns också många exempel på allvarliga problem med att få till en för resenärerna fungerande trafik.

I fallet med scouterna som vill kunna ta sig till och från Vässarö med kollektivtrafiken är det uppenbart att antingen har operatörerna, Nobina, slimmat sin organisation för mycket, eller att SL/Trafikförvaltningen har ställt för låga krav vid upphandlingen av trafiken. Sen bidrar naturligtvis uppsplittringen i olika trafikområden med många olika operatörer till att det är svårt att dirigera bussar och förare mellan olika operatörer och områden dit behoven finns då SL som trafikhuvudman inte har rådighet över trafiken. Vidare för det med sig att alla kan skylla ifrån sig på varandra och det är svårt att utkräva ansvar. Vår lösning är att SL ska köra all trafik själva och därmed ha både full rådighet, och ansvaret, att ordna fungerande förstärkningstrafik vid behov. Regionens invånare har rätt till en välfungerande och robust kollektivtrafik – en miljö- och klimatsmart tillgänglighet för alla!

Med hänvisning till ovanstående vill vi ha svar på följande frågor:

1. Vad är förvaltningens policy när det gäller planerad och oplanerad förstärknings- och ersättningstrafik?

2. Vad står det i trafikavtalen angående operatörernas, i fallet med linje 637, Nobinas, skyldighet att köra förstärkningstrafik?
3. Tänker förvaltningen vidta någon åtgärd för att komma till rätta med scouternas problem att nyttja linje 637 till och från hållplats Ellans vändplan?
4. Vad blir kostnaderna för förvaltningen om de, av de i brevet 120 potentiella resenärerna som inte kommer med, begär ersättning från resegarantin?